

Міжнародний гуманітарний університет
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія зі спеціальності «Комп'ютерна інженерія»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Галузь знань	12 – «Інформаційні технології»
Спеціальність	123 – «Комп'ютерна інженерія»
Назва освітньої програми	Комп'ютерна інженерія
Рівень передвищої освіти	Фаховий передвищий рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземної мови, к. філол. н., доцент Коробкова Наталія Костянтинівна	067-985-95-82	korobkovanataliia@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Українська мова (за професійним спрямуванням) – це дисципліна, що узагальнює знання про офіційно-діловий стиль як функціональний різновид сучасної української літературної мови; сприяє підготовці фахівців, які добре володіють рідною мовою і здатні грамотно комунікувати як усно, так і письмово; формує необхідні уміння дотримуватися мовних норм.

Навчальна компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)» орієнтована на професійно-комунікативний розвиток здобувачів. Майбутній спеціаліст має вміти поводитися на співбесідах, ділових зустрічах та перемовинах, готувати та виголошувати публічні виступи, брати участь у дискусії; грамотно та логічно вибудовувати тексти виступів та документів. Програмою цього курсу передбачено вивчення різних видів ділової документації, набуття студентами навичок їх укладання, засвоєння етикету ділової кореспонденції. Крім того, майбутні фахівці повинні знати норми сучасної української літературної мови; уміти послуговуватися фаховою термінологією; здійснювати професійну комунікацію, доречно використовуючи власне українську лексику та іншомовні слова; уміти працювати зі спеціальною (професійною) літературою; використовувати всі стилі та підстилі мови у своєму мовленні. Майбутній фахівець має володіти грамотною, логічно вибудованою, професійною мовою, уміти обговорювати дискусійні питання, аналізувати професійно орієнтовані та загальнонаукові проблеми.

Метою навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є сформувати мовну особистість з почуттям національної гідності; ознайомити здобувачів з основними вимогами до укладання та оформлення документів, збагатити їх словник фаховою термінологією, розвинути високий рівень комунікативної культури в царині професійного спілкування; удосконалити комунікативні навички майбутніх спеціалістів, обізнаних з культурою усного та писемного мовлення.

Здобувачі повинні знати основні функції, рівні ділового спілкування, види міжособових стосунків; вміти говорити, слухати, формулювати запитання, сприймати партнера та вести переговори; складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їхню специфіку.

Передумови для вивчення дисципліни. Цей курс є обов'язковою компонентою усіх освітніх програм. Його успішне опанування зумовлене рівнем володіння українською мовою, який здобув здобувач, навчаючись у середній школі.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі інформаційних технологій в процесі професійної діяльності або навчання, що вимагає застосування методів і технологій комп'ютерної інженерії та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності, здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності	
ЗК5	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК8	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
Спеціальні (фахові) компетентності	
СК9	Здатність оформляти отримані робочі результати у вигляді презентацій, науково-технічних звітів
Результати навчання	
РН1	Знати свої права, як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
РН7	Застосовувати знання для формулювання і розв'язування технічних задач спеціальності, використовуючи методи, що є найбільш придатними для досягнення поставлених цілей
РН10	Здійснювати пошук інформації з різних джерел для розв'язання задач комп'ютерної інженерії
РН11	Ідентифікувати, класифікувати та описувати роботу програмно-технічних засобів комп'ютерної інженерії
РН16	Спілкуватись усно та письмово з професійних питань українською та іноземною мовою

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	32	32	56	2 (на основі БЗСО) 1 (на основі ПЗСО)	3 (на основі БЗСО) 1 (на основі ПЗСО)	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекц.	Прак.	Лаб.	Сам. роб.
Тема 1. Українська мова – державна мова України	16	4	4	0	8
Тема 2. Основи культури української мови.	18	4	4	0	8
Тема 3. Документація з кадрово-контактних питань.	18	4	4		8
Тема 4. Службове листування	18	4	4	0	8
Тема 5. Довідково-інформаційні документи	18	4	4	0	8
Тема 6. Культура зворотнього зв'язку. Відгук. Рецензія.	18	6	6	0	8
Тема 7. Форми колективного обговорення професійних проблем	14	6	6	0	8
Загалом	120	32	32	0	8
Підсумковий контроль – екзамен					

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle або Google Classroom. Виконання практичних робіт та проведення індивідуального тестування, забезпечується за допомогою існуючих в університеті комп'ютерних класів, бібліотеки та платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle або Google Classroom.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Українська мова – державна мова України. Поняття національної та літературної мови. Нормативні документи про державну мову. Літературна мовна норма. Стили української мови. <i>Реферат: «Українська мова. Історія лінгвоциду».</i>	8
2	Тема 2. Основи культури української мови. Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора. 1. Культура мови та культура мовлення. 2. Комунікативна професіограма фахівця. 3. Робота з документами як основна компонента комунікативної компетенції. 4. Уміння вести міжособистісний і соціальний діалог як основна компонента комунікативної компетенції. 5. Публічний виступ як основна компонента комунікативної компетенції. 6. Мовний етикет. Стандартні етикетні ситуації. 7. Невербальне спілкування. 8. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Ортоепічні та граматичні норми української мови. <i>Усна доповідь: «Престижність обраного фаху».</i>	8
3	Тема 3. Документація з кадрово-контактних питань. 1. Автобіографія, резюме та CV. 2. Характеристика, заява, особовий листок з відділу кадрів, наказ щодо особового складу, трудова книжка, трудовий договір, контракт, трудова угода. <i>Підготувати документи: автобіографія, резюме, заява.</i>	8
4	Тема 4. Службове листування Етикет ділового листування. Класифікація листів. Комунікація онлайн. Орфографічні, лексичні та пунктуаційні норми української мови. <i>Підготувати документи: лист-підтвердження, лист-відмова.</i>	8
5	Тема 5. Довідково-інформаційні документи Прес-реліз, довідка, службова записка, протокол, витяг з протоколу, пояснювальна записка. <i>Есе: Фразеологізми в професійному мовленні.</i>	8
6	Тема 6. Культура зворотнього зв'язку. Відгук. Рецензія. Етичні норми. Толерантність та окейність як основні принципи конструктивної комунікації. <i>Підготувати фідбек про товар/послугу.</i>	8
7	Тема 7. Форми колективного обговорення професійних проблем Мистецтво перемовин. Збори. Нарада. Дискусія. <i>Дискусія. Пошук вакансій в IT: платформи чи рекомендаційний маркетинг?</i>	8
	Загалом	56

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю		Складові оцінювання
Поточний контроль та тестування, які здійснюються у ході проведення практичних занять, консультацій та відпрацювань		80%
Підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення залік		20%
Методи діагностики знань (контролю)	Фронтальне опитування, тестові завдання, робота у групах, розв'язання практичних завдань, залік	

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	35
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка результатів виконання тесту	35
Виконання індивідуальних завдань (дослідна робота здобувача)			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			80
Підсумковий контроль – екзамен			20
Загалом балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Рівень знань оцінюється:

– «відмінно» / «зараховано» А – від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, на екзамені демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях, практичних та лабораторних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав лабораторні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

– «добре» / «зараховано» В – від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу на екзамені, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях, практичних та лабораторних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав лабораторні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

– «добре» / «зараховано» С – від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу на екзамені, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність виконаних лабораторних робіт та завдань до самостійної роботи та активність у науково-дослідній роботі;

– «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, на екзамені володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність виконаних лабораторних робіт та завдань до самостійної роботи;

– «задовільно» / «зараховано» E – від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, на екзамені володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, виконав не всі завдання до самостійної роботи;

– «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;

– «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 1 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	Зараховано
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Зараховано
60-63	E		
35-59	Fx	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гінзбург М. Д. Українська ділова і фахова мова. Практичний посібник на щодень. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 672 с.
2. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 622 с.
URL : [https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Гриценко%20Українська%20мова%20\(за%20ПЦ\).pdf?id=bfaf865b-1ae9-4572-8954-89f209a98174](https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Гриценко%20Українська%20мова%20(за%20ПЦ).pdf?id=bfaf865b-1ae9-4572-8954-89f209a98174)
(дата звернення: 01.09.2023).
3. Черемська О. С., Сухенко В. Г. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник. Харків : ХНЕУ ім. Семе́на Кузне́ця, 2018. 435 с. URL : [http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/20133/1/ Підручник%20Черемська%20О.С.%2С%20Сухенко%20В.Г.%20%281%29.pdf](http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/20133/1/Підручник%20Черемська%20О.С.%2С%20Сухенко%20В.Г.%20%281%29.pdf) (дата звернення: 01.09.2023).
4. Шевчук С.В., Кабиш О.О. Українська мова за професійним спрямуванням : робочий зошит-практикум : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Вид. 4-те. К.: Алерта, 2017. 216 с. URL : https://drive.google.com/file/d/1mYw4WcaKaMAcMl-2y1jCCfE_FWd88aJw/view (дата звернення: 01.09.2023).
5. Шевчук С., Лобода Т. Практикум з української мови. Модульний курс. Навчальний посібник. К. : Алерта, 2020. 284 с.
6. Шевчук С. Українська мова для державних службовців. Курс для підготовки до атестації. Навчальний посібник. Київ : Алерта, 2023. 526 с.
7. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням. Підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.
8. Український правопис Інститут мовознавства імені О. О. Потебні НАН України, Інститут української мови НАН України. Київ: Наукова думка, 2019. 391 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf> (дата звернення: 01.09.2023).

Допоміжна

9. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 284 с.
10. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. Вид. друге, істотно доповнене. Київ : КММ, 2019. 208 с. URL : <http://www.komm.ltd.ua/images/Gorodenska.pdf> (дата звернення: 01.09.2023)
11. Кабиш О. О. Українська мова в судово-процесуальній сфері : навчальний посібник. Вид. друге, перероблене та доповнене. Київ : Алерта, 2020. 152 с.
12. Краковецький О. ІТ та українська мова URL : <https://www.uapost.us/blog/navischo-rozvyvaty-ukrayinsjku-movu-v-itsektori/> (дата звернення: 01.09.2023).
13. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні : модуль курс : навч. посіб. для студентів вузів. 4-те вид. Київ : Центр учбової літ., 2019. 592 с.
14. Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциду. За редакцією Лариси Масенко. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія» 399 с. URL : https://chtyvo.org.ua/authors/Masenko_Larysa/Ukrainska_mova_u_XX_st_Istoria_linhvotsydu/ (дата звернення: 01.09.2023).
15. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням. Підручник. Київ : Алерта, 2011. 694 с. URL : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0001455 (дата звернення: 01.09.2023).
16. Шевчук С. В. Кабиш О. О. Практикум з української мови. Робочий зошит. Київ : Алерта, 2020. 94 с.

Нормативно-правові акти:

17. Про забезпечення функціонування української мови як державної. Закон України від 25.04.2019 № 2704-VIII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19> (дата звернення: 01.09.2023).

Інформаційні ресурси

1. Безплатний курс «Українська за 27 уроків» на Prometheus URL : <https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+UKR101+2020/about>
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ URL : Перун, 2003. 1440 с. + CD. URL : <https://archive.org/details/velykyislovnyk>
3. Вільна енциклопедія Вікіпедія URL : <http://uk.wikipedia.org>
4. Електронний підручник з сучасної української мови URL : <http://www.linguist.univ.kiev.ua/WINS/pidruchn/>
5. Ізборник URL : <http://litopys.org.ua>
6. Інформаційно-пошукова система «Український правопис» на базі чинного правопису URL : <http://newpravopys.mova.info/pravopys.aspx>
7. Коректор граматики та орфографії on-line URL : <https://languagetool.org/uk/>

8. Корпус української мови URL : <http://www.mova.info/corpus.aspx?11=209>
9. Культура мови на щодень / уклад. Н. Я. Дзюбишина-Мельник та ін. URL : <http://maidan.org.ua/arch/mova/1205185431.html>
10. Лайфхаки з української мови URL : <https://ukr-lifehacks.ed-era.com/>
11. Лінгвістичний портал української мови mova.info URL : <http://www.mova.info>
12. Мова. ДНК нації URL : <https://ukr-mova.in.ua/>
13. Національна платформа з вивчення української мови Міністерства культури та інформаційної політики України URL : <https://speakukraine.net/>
14. Одинадцятитомний «Словник української мови» (СУМ-11) URL : <http://www.sum.in.ua>
15. OnlineCorrector URL : <https://onlinecorrector.com.ua/uk/>
16. Офіційний сайт української мови URL : <https://ukrainskamova.com/>
17. Портал української мови та культури URL : <https://slovnyk.ua/>
18. Публічний електронний словник української мови URL : <http://ukrlit.org/slovnyk>
19. Мовний проєкт Р.І.Д. URL : <http://rid.ck.ua/>
20. Сайти бібліотек України URL : https://www.xn--80abazzevto0rc.xn--j1amh/2014/06/blog-post_26.html
21. Словопедія URL : <http://slovopedia.org.ua>
22. Словник. Багатомовний URL : <https://www.slovnyk.org/>
23. Словник скорочень української мови URL : <https://abbrs.info/>
24. Словотвір. Майданчик для перекладів запозичених слів URL : <https://slovotvir.org.ua/>
25. Тренажер з правопису української мови URL : <https://webpen.com.ua/>
26. Український лінгвістичний портал: словники України on-line URL : <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
27. Українські словники on-line на сайті rozum.org.ua URL : <http://www.rozum.org.ua>
28. Happy Monday. Усе, що потрібно для вашого особистісного й професійного зростання. Поради експертів, техніки й методики продуктивності, прокачка навичок, а також відео, фільми, серіали та книги для саморозвитку і побудови кар'єри. URL : <https://happymonday.ua> (дата звернення: 01.09.2023).